SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 759/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť P. S., zastúpenej advokátom Mgr. Branislavom Granecom, Kováčska 28, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cpr 1/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2014 doručená sťažnosť P. S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. Branislavom Granecom, Kováčska 28, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na

prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cpr 1/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti uviedla, že napadnuté konanie začalo 13. februára 2013 doručením žaloby okresnému súdu, ktorou sa domáhala *„zaplatenia mzdových nárokov a zaplatenie príspevkov na stravovanie...“*. Sťažovateľka časť žaloby vzala späť podaním zo 7. marca 2013. Dňa 21. marca 2013 vydal okresný súd vo veci platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný 2. marca 2013 odpor. Prvé pojednávanie sa vo veci uskutočnilo 4. októbra 2013, ktoré bolo odročené na 4. marec 2014. Dňa 26. februára 2014 bolo sťažovateľke doručené upovedomenie o odročení pojednávania nariadeného na 4. marec 2014 na 27. jún 2014 z dôvodu povinného čerpania dovolenky vo veci konajúceho sudcu. Dňa 24. júna 2014 bola sťažovateľke doručená žiadosť žalovaného o odročenie pojednávania, pričom táto v rovnaký deň okresnému súdu oznámila svoj nesúhlas so žiadosťou o odročenie pojednávania. Dňa 30. júna 2014 bolo sťažovateľke doručené upovedomenie o odročení pojednávania nariadeného na 27. jún 2014 s tým, že okresný súd pojednávanie odročil na 26. august 2014 (na žiadosť právneho zástupcu žalovaného z dôvodu čerpania dovolenky). Dňa 18. augusta 2014 bolo sťažovateľke doručené upovedomenie o odročení pojednávania nariadeného na 26. august 2014 na 16. december 2014 z dôvodu čerpania dovolenky vo veci konajúceho sudcu. Sťažovateľka uvádza, že v čase doručenia sťažnosti nie je napadnuté konanie právoplatne skončené.

Sťažovateľka poukazuje na to, že v konaní trvajúcom 1 rok a 6 mesiacov bolo vykonané zatiaľ len jedno pojednávanie, ktoré bolo síce vykonané, *„avšak z dôvodu nedostatku času nebol dokončený výsluch právneho zástupcu sťažovateľky“*. Následne poukazuje na opakované odročovanie nariadeného pojednávania z dôvodu čerpania dovolenky vo veci konajúceho sudcu v priebehu jedného roka. Takýto postup *„v konaní považuje sťažovateľka za neprijateľný“*. Ďalej sťažovateľka zdôrazňuje skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie nariadené na 27. jún 2014 okresný súd doručoval vo februári 2014, t. j. 4 mesiace pred jeho uskutočnením, pričom žiadosť právneho zástupcu odporcu

o odročenie tohto pojednávania bola doručovaná 3 dni pred pojednávaním, t. j. 24. júna 2014. Napriek tomu, že právny zástupca odporcu vedel o termíne pojednávania 4 mesiace vopred a o odročenie požiadal 3 dni pred uskutočnením pojednávania, okresný súd jeho žiadosti vyhovel. Takýto postup sťažovateľka považuje za *„neefektívny a nezohľadňujúci zákonnú úpravu v ustanovení § 119 OSP, ktorá poskytuje súdu efektívny postup ako predísť obštrukciám a snahám účastníkov konania... o zmarenie pojednávaní podávaním oneskorených ospravedlnení neúčastí a žiadostí o odročenie pojednávaní“*.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu, aby ďalej konal v napadnutom konaní bez prieťahov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € a úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Sťažovateľka uvádza, že *„nepodala sťažnosť predsedovi okresného súdu, zároveň však poukazuje aj na to, že sťažnosť predsedovi súdu nie je účinným prostriedkom nápravy. Sťažovateľka rovnako poukazuje v tejto súvislosti aj na závery ESĽP vyslovené v právoplatných rozhodnutiach vo veciach István a Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický (č. 6) proti Slovenskej republike“*.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným konštatuje, že obranu sťažovateľky nemožno akceptovať, a to hlavne preto, že uvedené rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) trvali nepomerne dlhšie ako napadnuté konanie. Ústavný súd vo svojej už stabilizovanej judikatúre z ostatného obdobia (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) aj pod vplyvom judikatúry ESĽP na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na orgáne štátnej správy dotknutého súdu síce v zásade už netrvá, ale len v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu je už prima facie zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu zjavne nemožno tvrdiť, keďže doterajšia dĺžka napadnutého konania nepresahuje dva roky.

Vzhľadom na uvedené (ako aj vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré by zakladali prípustnosť jej sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Podľa názoru ústavného súdu je sťažnosť sťažovateľky aj zjavne neopodstatnená. V súvislosti s týmto záverom ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu nemá každý zistený prieťah v súdnom konaní nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach opakovane vyslovuje, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

Sťažovateľka v sťažnosti kladie dôraz na doterajšiu dĺžku konania, pričom poukazuje na to, že nariaďované pojednávania boli odročované bez akceptovateľného dôvodu,

uplynutie doby 18 mesiacov medzi prvým a druhým pojednávaním je podľa jej názoru neprimerané.

Ústavný súd akceptuje výhrady sťažovateľky a konštatuje, že v doterajšom v postupe okresného súdu sa vyskytli krátkodobé obdobia nečinnosti, tieto nedostatky v jeho postupe však podľa jeho názoru nedosahujú intenzitu zbytočných prieťahov, a preto by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nemohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že ak by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k neodôvodnenej nečinnosti, príp. neefektívnej činnosti okresného súdu, nič nebráni sťažovateľke, aby sa opakovanou sťažnosťou uchádzala opätovne o ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014